

SCHJØDT

Støttekomiteen for Vest-Sahara
v/Daglig leder Erik hagen
Epost: hagenerik@gmail.com

Bergen, 12. januar 2017
Dok.ref: 38862-501-5297155.1
Saksansvarlig advokat:
Hugo P. Matre

AD BREV VEDR. SEA TANKS VIRKSOMHET

1. INNLEDNING

Vi viser til brev fra Støttekomiteen for Vest-Sahara (heretter Støttekomiteen) til Sea Tank Chartering AS (heretter Sea Tank) av 31. desember 2016, og etterfølgende epostkorrespondanse mellom Støttekomiteen og Advokatfirmaet Schjødt AS (heretter Schjødt).

2. POLITISK NØYTRALITET VERSUS MENNESKERETTIGHETER

Henvendelsene fra Støttekomiteen til næringslivsaktører med aktiviteter tilknyttet Vest-Sahara har generelt en meget kritisk form, samtidig som komiteen arbeider aktivt for å få oppmerksomhet rundt sin utspill gjennom oppslag i det offentlige rom. I medieoppslagene vises gjennomgående til menneskerettigheter og folkerett, samtidig som det argumenteres for politiske forhold. Norsk næringsliv, herunder Sea Tank, støtter gjennomgående arbeidet for menneskerettigheter og er opptatt av selskapenes samfunnsansvar. Den sammensatte formen på Støttekomiteens tilnærming gjennom budskap med flerdelt formål, medfører imidlertid at det lett oppstår misforståelser vedrørende hva virksomhetene står for. Vi vil derfor innledningsvis kommentere det vi oppfatter som grunnlaget for kritikken av Sea Tank.

Sea Tank er opptatt av at virksomheten drives innenfor nasjonale og internasjonale regler og retningslinjer. Støttekomiteen skrev i epost 18. oktober 2013 at:

"Våre spørsmål til Sea tank, angående transport av fiskeolje, er derfor hovedsakelig av en etisk natur. Hva som er det rettslige norske grunnlaget bak våre krav har vi selvsagt ikke vurdert."

Vi legger etter dette til grunn at Støttekomiteen ikke har innsigelser til lovligheten av Sea Tanks virksomhet.

Etikk eller moralfilosofi kan inndeles i ulike retninger. Støttekomiteen viser ikke til noen bestemt gren, og det er også uklart ut fra sammenhengen hvilket grunnlag henvendelsen er basert på. Derimot fremgår det at aktiviteten til Støttekomiteen har et politisk tilsnitt.

Støttekomiteen presiserer i brev av 31. desember 2016 sine intensjoner.

"Våre spørsmål handler ikke hovedsakelig om lokalbefolkningen eller om deres interesser, men om Vest-Saharas folk og deres samtykke."

Videre fremheves at "den nasjonale frigjøringsbevegelsen Polisario Front er organisasjonen som må gi et slikt samtykke".

Støttekomiteen har på sine hjemmesider oppgitt at den har spilt en ledende rolle i å tvinge internasjonalt næringsliv ut av det omstridte området. Formålet fremstår i lys av ovennevnte å være å påvirke hvem som kan utøve politisk styringsmakt i Vest-Sahara. Denne aktiviteten gjør Støttekomiteen til en politisk aktør. Forholdet reflekteres også i brevet av 31. desember 2016, hvor Støttekomiteen hevder at Sea Tank spiller en "uheldig politisk rolle".

Sea Tank ønsker å være nøytral i forhold til de politiske konfliktene knyttet til myndighetsutøvelsen i Vest-Sahara. Men Sea Tank tar selvsagt fullt ansvar for at egen virksomhet utøves innenfor rammen av nasjonale og internasjonale regler og retningslinjer. Videre er Sea Tank også opptatt selskapets samfunnsansvar, herunder å fremme menneskerettigheter for enkeltpersoner og grupper.

OECDs retningslinjer forplikter medlemslandene, herunder Norge, til å arbeide for tiltak som kan styrke livsgrunnlaget for de sårbare grupper som retningslinjene er utarbeidet for å verne. Støttekomiteens tilnærming har preg av boikott og fremstår i den relasjon som å være i strid med retningslinjene og Norges folkerettslige forpliktelser. En boikott har heller ikke støtte i norske myndigheters frarådning, ettersom denne er begrenset til aktiviteter hvor det er fare for folkerettsbrudd. OECDs retningslinjer har egne regler for hvordan virksomheter kan kvalitetssikre egen virksomhet, og derved også for når det foreligger et forsvarlig grunnlag for lokal tilstedeværelse i ikke-selvstyrte områder som Vest-Sahara. Norske myndigheter er for øvrig helt tydelig på at det ikke foreligger noen boikott.

Situasjonen kan vanskelig oppfattes annerledes enn at Støttekomiteen på politisk grunnlag søker å påvirke hvordan næringslivsaktører skal innrette sin virksomhet. Politisk påvirkningsarbeid er selvsagt en legitim aktivitet. Men det tilsier at Støttekomiteen bør utvise tilbakeholdenhet med å angripe bedriftene under henvisning til etiske normer.

3. SPØRSMÅL FRA STØTTEKOMITEEN

I brevet av 31. desember 2016 er det stilt tre spørsmål med henvisning til tidligere korrespondanse.

1. Hva har Sea Tank gjort for å finne ut om dets aktiviteter er i tråd med ønskene til det saharawiske folk?

Sea Tank tilstreber en høy etisk standard og arbeider løpende for å kvalitetssikre både egen og medkontrahenters virksomhet. Det har betydning for alle deler av virksomheten, som internkontroll, HMS, administrasjonsrutiner mv.

Sea Tank er opptatt av å kvalitetssikre relasjonen til alle som er berørt av virksomheten, herunder ikke bare saharawier men også andre folkegrupper i området. Aktivitetene drives på ikke-diskriminerende basis. Arbeidet er underlagt interne kvalitetssikringsrutiner og følges opp i kontakten med enkeltpersoner, aktuelle organisasjoner, andre næringsaktører, lokale myndigheter mv.

Sea Tank har foretatt en risiko- og konsekvensanalyse, og har etablert en klagemekanisme. Det er ikke gjort negative funn eller innkommet klager.

2. Er Sea Tanks aktiviteter i tråd med ønskene til det saharawiske folk?

Vi registrerer at Støttekomiteen mener at næringsvirksomhet i regionen krever samtykke fra Polisario Front. Dommen fra EU-domstolen som det vises til omhandler imidlertid andre problemstillinger knyttet til traktatretten og dens spesifikke lære om tredjepartsvirkning. De folkerettslige retningslinjene for ikke-selvstyrte områder bygger på andre kriterier og ivaretas gjennom aktørenes oppfølging av dem som berøres av den aktuelle virksomheten. Vi er for øvrig forundret over at Støttekomiteen presiserer at henvendelsen ikke gjelder rettslige spørsmål, for deretter å argumentere for at rettskilder skal fortolkes slik at det etableres plikter for næringslivet.

3. Hvem er Sea Tanks kontraktspartnere for disse transportene?

Informasjonen om Sea Tanks kontraktspartnere har forretningsmessig betydning. Sea Tank ønsker av kommersielle grunner ikke å oppgi denne type informasjon.

For øvrig har Støttekomiteen, som nevnt, tilkjennegitt at den har som formål å tvinge internasjonalt næringsliv ut av Vest-Sahara. Sea Tank har lokale kontakter, men ønsker ikke å bidra til Støttekomiteens forfølgning av virksomhetene. Sea Tank overlater derfor til medkontrahentene i hvilken utstrekning de ønsker å involvere seg med Støttekomiteen.

Med vennlig hilsen
ADVOKATFIRMAET SCHJØDT AS

Hugo P. Matre
advokat PhD (H)

HUGO.MATRE@SCHJODT.NO